

Gemeente **Woensdrecht**

Samen op koers

Programma-akkoord

2010-2014

INLEIDING

Dit programma-akkoord is het resultaat van de besprekingen tussen de coalitiepartners ABZ, CDA en VVD en is na een aantal constructieve bijeenkomsten tot stand gekomen. Uitgangspunt van de coalitiepartners is een programma-akkoord op basis van de nieuwe indeling van de programmabegroting en daarin de belangrijkste beleidsprioriteiten te benoemen.

Onze gemeente wordt, net als alle andere gemeenten, als gevolg van de economische recessie geconfronteerd met flinke bezuinigingen. De omvang van de bezuinigingen en de manier waarop deze moeten worden ingevuld, is op dit moment nog onvoldoende bekend. Maar het moet helder zijn dat er fundamentele keuzes zullen moeten worden gemaakt. De nieuwe coalitie gaat deze verantwoordelijkheid niet uit de weg. De tijd dat alles kon en alles werd gehonoreerd is helaas voorbij.

Er zal daarom de komende periode op deze bezuinigingen moeten worden ingespeeld. Daarom is het voorbarig om in dit programma-akkoord over alle beleidsvelden standpunten in te nemen c.q. het beleid te bepalen voor de komende vier jaar. De inzet van deze coalitie is te komen tot een solide financieel beleid en een financieel gezonde gemeente die aanpakt wat echt noodzakelijk is. Dit betekent dat we een aantal zaken niet kunnen realiseren en zullen moeten faseren of uitstellen. Wij willen daar vooraf helder en transparant in zijn. De nieuwe coalitie heeft als doel om - na zorgvuldige afweging en in samenspraak met de samenleving - te komen tot de noodzakelijke ombuigingen en desondanks, óók in deze tijden, waar nodig te blijven investeren. Vandaar dat we kiezen voor de volgende aanpak:

- het benoemen van ambities die de coalitie in de komende periode wil realiseren;
- het benoemen van een aantal projecten die de coalitie in de komende periode wil realiseren;
- daarnaast werkt de coalitie een aantal plannen verder uit en formuleert zij nieuw beleid. Het al of niet doorgaan van plannen en van nieuw beleid is afhankelijk van de financiële situatie;
- om de komende bezuinigingoperatie vorm te geven, stellen wij voor om kort nadat het nieuwe college een feit is, te starten met een proces, dat uiteindelijk de volgende resultaten moet opleveren:
  - een (beperkte) herziening van de visie 2025 (gevolgen krimp in relatie tot groei door ontwikkeling Aviolanda);
  - een kerntakendiscussie met betrokkenheid van het maatschappelijk veld;
  - een ombuigingsoperatie met als doel:
    - een sluitende begroting 2011,
    - een sluitende meerjarenbegroting 2011-2014
- daarnaast zullen een aantal selectiecriteria moeten worden geformuleerd waar de keuzes van de bezuinigingsoperatie aan moeten voldoen;
- bij de uitwerking van het procesvoorstel dienen de bevoegdheden van respectievelijk de raad en het college aandacht te krijgen.

ONZE AMBITIE

De gemeente en haar kernen en de gemeente in de regio

De gemeente Woensdrecht is een gemeenschap van mensen die leeft in een vijftal kernen met elk een eigen cultuur, geschiedenis en identiteit. Het is van belang het “dorpseigene” zoveel als mogelijk te koesteren; het kenmerkt onze gemeente, het is verbonden aan onze ligging en onze bevolkingssamenstelling. Op basis van deze identiteit geeft de gemeente inhoud aan haar optreden als regisseur binnen de gemeente en als partner in de de regio. Vanuit die rol en dat belang maakt de gemeente verantwoorde en transparante keuzes. Bij de uitwerking van beleid houden we rekening met de belangen van de inwoners, met het maatschappelijke middenveld en met de belangenorganisaties.

Samenwerking met andere gemeenten en andere overheden wordt als kansrijk gezien maar ook als noodzakelijk. Samen zijn (schaal)voordelen te behalen. Voor sommige taken bepalen de provincie en het rijk dat de uitvoering alleen in samenwerking kan/mag zoals de veiligheidsregio's. Samenwerking biedt kansen maar vraagt ook inspanningen. Woensdrecht werkt samen in De West Brabantse Vergadering, zij ontwikkelt de samenwerking op het gebied van belastingen, sociale zaken, dienstverleningen en ICT. Maar ook in gemeenschappelijke regelingen, organisaties als de VVV, Aviolanda, het streekhuis e.d. zoekt zij partners op. De gemeente Woensdrecht werkt samen in de regio om tot een duurzame, economisch én sociaal krachtige regio te komen. Economische structuurversterking is daarbij het middel en niet het doel. De huidige economische recessie onderstreept het belang van een sterke regionale samenwerking eens te meer.

Uitgangspunten:

- de bestaande samenwerkingsvormen en afspraken zijn de basis voor regionale samenwerking;
- samenwerken is geen doel maar een middel, alleen samenwerken als dat meerwaarde oplevert;
- we willen samenwerken vanuit de opvatting dat we onze eigen rol kunnen inbrengen en dat dit meerwaarde heeft;
- in de regio proberen we een passend antwoord te ontwikkelen op de problematiek die de gemeentegrens overschrijdt;
- samenwerking wordt effectief en efficiënt georganiseerd met een kwalitatief goed doch beperkt uitvoeringsapparaat;
- we nemen de huidige samenwerkingstructuren kritisch onder de loep, waarbij we pleiten voor integratie waar mogelijk hetgeen moet leiden tot efficiencyvoordeel en sterke uitvoeringsorganisaties.

Onze ambitie per beleidsthema

Voor u ligt het programma van de coalitiepartners. Alhoewel onze verkiezingsprogramma's vol staan met wensen die onze partijen de komende jaren zouden willen invullen zijn we ervan bewust dat in het kader van de economische crisis met tegenvallende inkomsten en stijgende lasten onze ambities zullen moeten worden bijgesteld. We zullen op korte termijn keuzes moeten maken die niet altijd voor iedereen begrijpelijk zullen zijn.

Hierna lichten we onze ambities per beleidsthema toe. We zoeken daarbij, zoals eerder vermeld, aansluiting met de programmabegroting 2010 die door de raad in november 2009 is vastgesteld en als eerder genomen besluit gerespecteerd dient te worden. Voorafgaande aan elke omschrijving van de ambitie volgt *cursief gedrukt* de missie respectievelijk het gewenst maatschappelijk effect zoals vermeld in de programmabegroting

1. WOENS DreCHT ONTWIKKELT

De gemeente Woensdrecht ontwikkelt zich op een wijze die past bij haar taak en schaal.

1.1. Ruimtelijke visie en ontwikkeling

Duurzame inrichting en gebruik van de openbare ruimte zonder dat dit ten koste gaat van de leefbaarheid.

In februari 2006 is de Toekomstvisie 2025 Woensdrecht vastgesteld met de titel "Platteland met accenten". Burgers, bestuurders en bedrijven hebben in 2005 in een aantal bijeenkomsten samen nagedacht over de toekomst van de gemeente in al zijn kwaliteiten en aspecten. Bij het opstellen van de visie werd geconstateerd dat Woensdrecht geconfronteerd wordt met een aantal bedreigingen. Eén van die bedreigingen die in deze visie wordt genoemd is de ontgroening en vergrijzing. Veel plattelandsgemeenten worden geconfronteerd met een afname van de bevolking en vermindering van het draagvlak voor voorzieningen. Om dit tegen te gaan is in deze visie gesteld dat Woensdrecht vitaal wil blijven door te zorgen voor voldoende woningen in gevarieerde woonmilieus, goede voorzieningen en een breed scala aan werkgelegenheid. In de visie 2025 is uitgegaan van een groei in die periode met ruim 4000 inwoners waardoor dan een aantal van ca. 25.000 inwoners zou worden bereikt.

In juni 2009 is het rapport "Bevolkingsdaling in cijfers" (een publicatie van het Min. van VROM WWI / R&M, Min. van BZK, IPO en de VNG) verschenen. Hierin wordt de gemeente Woensdrecht aangeduid als een krimpgemeente met een krimpend aantal inwoners tussen de 5 en 10% in de periode 2008-2025 en een beperkte groei waardoor de krimp op bijna 6% uitkomt. Daling van de bevolking heeft gevolgen voor het draagvlak voor publieke en private voorzieningen en voor de bestedingsruimte. De vraag naar onderwijsvoorzieningen daalt, waardoor (de diversiteit in) het aanbod onder druk komt. **Bevolkingsdaling op zich hoeft geen probleem te zijn. Maar gemeenten die krimp negeren, krijgen op den duur wél een probleem. Het is daarom van belang een drietal scenario's door te rekenen.** Een tegenhanger van bevolkingskrimp is het ontwikkelen van Aviolanda waardoor werkgelegenheid wordt gegenereerd hetgeen naar verwachting een zekere groei zal betekenen. In hoeverre deze groei de krimp kan compenseren of overtreffen en in welk tempo zal onderzocht moeten worden.

De coalitiepartners zijn van mening dat zij enerzijds beleid moeten ontwikkelen om krimpbestendig te worden en anderzijds moeten inzetten op economische structuurversterking. Een (beperkte) herziening van de Visie 2025 als gevolg van de geprognosticeerde bevolkingskrimp wordt nodig geacht en daarom zullen meerdere (minimaal 3) scenario's moeten worden ontwikkeld.

1.2 Wonen

Woensdrecht wil voldoende woningen bouwen, zowel kwantitatief als kwalitatief, voor de verschillende doelgroepen waaronder starter-, zorg,- en nulredenwoningen conform de jaarlijkse woningbouwplanning

In de Toekomstvisie 2025 is opgenomen dat de gemeente wil groeien naar een inwonertal van 25000 in 2025. Deze groeiambitie staat weliswaar op gespannen voet met het provinciaal beleid maar is in het kader van de ontwikkelingen rondom Aviolanda van groot belang. De bouw van woningen moet minimaal synchroon lopen met de ontwikkelingen bij Aviolanda.

Elk kern in onze gemeente heeft zijn specifieke woonbehoefte om jeugd voor deze kern te behouden maar ook om ouderen een plek binnen de kernen te (blijven) geven. Daarbij wordt ook gedacht aan starterswoningen in de kernen Woensdrecht, Huijbergen en Ossendrecht en aan de bouw van woningen voor senioren voor verschillende inkomensgroepen. Op een gedeelte van het terrein van de voormalige Boudewijngroeve liggen hier kansen. Met deze gedachte willen wij het bouwen naar behoefte en op ambitie in onze kernen mogelijk maken. Wij zijn van mening dat nieuwbouw en renovatie van woningen duurzaam en levensloopbestendig moet gebeuren. Wij zijn wel voorstander van een beperkt welstandbeleid.

Wij zijn voorstander van verruiming van de bestemmingsmogelijkheden voor vrijkomende agrarische gebouwen, mits de bestemming en de activiteiten duurzaam zijn en passen in het karakter van de omgeving. Daarbij denken wij aan kleinschalige bedrijvigheid mits niet beperkend voor de hoofdfunctie van het gebied. Deze activiteiten vereisen een adequate ontsluiting, inpassing in het landschap en ruimte voor groei. Deze activiteiten dienen binnen de contouren van vrijkomende agrarische gebouwen gerealiseerd te worden. Daarnaast is het gebruikelijk dat in bepaalde sectoren van het agrarisch bedrijf gedurende een aantal weken tijdelijk werknemers werkzaam zijn die men tijdelijk (op een humane manier) wil huisvesten binnen de bestaande (aangepaste) gebouwen. Hierbij wordt gedacht aan een ruimere gebruiksregeling binnen de planologische voorschriften.

De omgevingsvergunning op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan een belangrijke bijdrage leveren bij het verbeteren van de dienstverlening. Door deze geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu wordt een betere afstemming van vergunningverlening en handhaving verkregen. Dit is een goede zaak voor onze ondernemers omdat zij vaak meerdere vergunningen moeten aanvragen. Onze dienstverlening dient hierop te worden afgestemd. Vergunningaanvragen voor projecten die relatief veel expertise vragen, kunnen worden geregionaliseerd.

De coalitiepartners willen in het kader van de ontwikkelingen rondom Aviolanda en het beperken van de dagelijkse stroom verkeer naar onze grote werkgelegenheidslocaties tijdig plannen ontwikkelen en realiseren voor de bouw van woningen en daarover met de provincie tot overeenstemming komen. Nieuwbouw dient duurzaam, levensloopbestendig en afgestemd op de woonbehoefte te zijn. Wij zijn voorstander van een beperkt welstandbeleid.

1.3 Duurzame gebiedsontwikkeling Aviolanda

Realisering van huisvesting voor bedrijvigheid op het gebied van (landingsbaangebonden) luchtvaartonderhoud

De kracht van Aviolanda Woensdrecht schuilt in een gezamenlijk gedragen duurzame aanpak. Niet alleen voor bedrijven, maar ook voor mensen en voor het landschap. We willen Aviolanda Woensdrecht versterken door rekening te houden met de mensen die er wonen en werken én met het waardevolle gebied waarin Aviolanda Woensdrecht ligt. Samen bewuste keuzes maken die ten goede komen aan alle drie de onderwerpen. Zo staan we garant voor een kansrijke toekomst voor de mensen, het landschap en voor bedrijven. Een belangrijk project van Aviolanda Woensdrecht is onderwijs; de World Class Aviation Academy (WCAA) die zich hier heeft gevestigd. De WCAA is een initiatief van ROC West-Brabant en geeft vakopleidingen aan aankomende luchtvaarttechnici. De WCAA start een school met instructieruimten en een hangaar voor praktijkonderwijs op het Fokkerterrein. Ook is de bereikbaarheid van het Stork Fokkerterrein met het openbaar vervoer verbeterd. Er dient te worden nagegaan of de proefdraaiplaats voor het testen van vliegtuigmotoren op het Defensierrein kan worden verplaatst naar een betere plek nabij de landingsbaan zodat geluidhinder in de woonkernen zoveel als mogelijk wordt voorkomen.

Belangrijk in de natuurafspraken is de versterking van de Brabantse Wal door het aanéenschakelen van verschillende bos- en natuurgebieden. Dit sluit aan bij het provinciale beleid over “Ecologische Verbindingszones”. In goed overleg met de grondeigenaren ter plaatse wordt ten oosten van de vliegbasis gewerkt aan zo'n verbindingszone. Afhankelijk van de economische ontwikkelingen, kijken we hoe we andere ontwikkelingen vorm kunnen geven. Er zijn ambities voor het vernatten van het Lissefortven en de Kooisloot, het creëren van een natte as en het realiseren van een ecoduct bij Mattemburgh.

De coalitiepartners staan volledig achter de ontwikkelingen van Aviolanda en zullen waar nodig en mogelijk medewerking verlenen aan deze ontwikkelingen, aan de huisvesting van bedrijvigheid op het gebied van (met name landingsbaan gebonden) bedrijvigheid, aan de (her)ontwikkeling van het Stork-Fokkerterrein, aan de (her)ontwikkeling van bedrijventerrein de Kooi, aan de huisvesting van medewerkers van Aviolanda en Defensie en rekening houden met de natuurafspraken.

1.4 Economische structuurversterking

De ontwikkeling en ontsluiting van bedrijventerreinen en een adequaat niveau van winkelvoorzieningen in de kernen.

Voor de economische ontwikkeling dienen er mogelijkheden te zijn dat nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen op en rondom de vliegbasis. De bedrijvigheid moet te maken hebben met met name luchtvaartonderhoud, zoals dat nu ook al plaatsvindt door het Logistiek Centrum Woensdrecht (LCW), Stork-Fokker Aircraft Services en Stork-Fokker Elmo. Om te beginnen zal het huidige Stork-Fokkerterrein herontwikkeld worden tot een bedrijvenpark. Als er meer ruimte nodig blijkt dient er met Defensie gesproken te worden over het vinden van ruimte nabij het huidige terrein van

LCW en dat van Stork-Fokker. Indien er dan nog meer ruimte nodig is, zal het bedrijventerrein De Kooi of de toekomstige uitbreiding daarvan daarin een rol dienen te vervullen. Onder 1.3 is een en ander al uitgebreid beschreven.

De revitalisering van bedrijventerrein de Kooi is ver afgerond, toch willen wij aandacht houden voor een optimaal parkmanagement en daarin structuur aanbrengen. Belangrijk is het bereiken van veilige, goed toegankelijke en representatieve bedrijventerreinen in onze gemeente. Er zal onderzoek worden verricht naar de financiële haalbaarheid van de ontsluiting van het bedrijventerrein in de kern Putte. Weliswaar is er verschil in bereikbaarheid en omvang maar alle bedrijventerreinen dienen aandacht te krijgen. Daarnaast overwegen wij het instellen van een investeringsfonds voor economische structuurversterking dat o.a. door donaties uit grondverkoop kan worden gevoed.

Wij streven een adequaat niveau van winkelvoorzieningen in alle kernen na doch beseffen dat wij hierbij afhankelijk zijn van ondernemers, de behoefte en de wil van inwoners om in de eigen kern inkopen te doen. Veelal speelt voor inwoners de omvang van het assortiment en de hoogte van de prijzen een belangrijke rol. Kleine ondernemers kunnen moeilijk concurreren met de grote supers. Daar kan de lokale overheid weinig aan doen. Wat wij wel kunnen is het zorgen voor een goede bereikbaarheid van en voldoende parkeergelegenheid bij deze kleinschaliger winkelvoorzieningen en adequaat medewerking verlenen bij een verzoek tot verbouw/aanpassing/herinrichting van deze winkelvoorzieningen. Wij zijn wel terughoudend met betrekking tot de winkelvestiging op bedrijventerreinen en in het buitengebied uitgezonderd de verkoop van eigen producten door agrarische bedrijven.

De coalitiepartners zullen waar mogelijk medewerking verlenen aan alle vormen van economische structuurversterking door middel van het faciliteren, scheppen van gunstige randvoorwaarden en het meewerken aan een snelle vergunningverlening. Het instellen van een investeringsfonds voor economische structuurversterking wordt daarbij overwogen.

2. WOENSDRECHT BEREIKBAAR

De gemeente Woensdrecht houdt de gemeente bereikbaar.

2.1 Wegbeheer

Begaanbare, veilige, schone openbare wegen waarover tevredenheid bestaat bij de verkeersdeelnemers en waarvoor draagvlak ontstaat.

Onze gemeente kent een uitgebreid wegennet van ontsluitingswegen, buurtwegen, woonstraten, trottoirs, woonerven en plattelandswegen. Het onderhouden van deze wegen is een structurele zorg en vindt plaats op basis van een wegbeheerplan dat jaarlijks op basis van weginspecties wordt herzien. De gemeenteraad bepaalt de kwaliteit van het onderhoud van de wegen door middel van het vaststellen van een bepaald kwaliteitsniveau aan wegen in het centrumgebied, wegen in het buitengebied en overige wegen. De toekenning van een bepaalde kwaliteit bepaalt in grote lijnen ook de hoogte van de benodigde budgetten die gezien het uitgebreide wegennet een redelijke grote impact hebben op onze financiën. Voorlopig blijft de huidige kwaliteitstoekenning van de diverse wegen gehandhaafd. Afhankelijk van de financiële mogelijkheden en afweging met andere taken zal te zijner tijd een heroverweging plaats vinden.

Enkele punten van zorg zijn de terugkerende schade aan de rotonde en aan de aansluitende wegen in het centrum van Huijbergen hetgeen veroorzaakt wordt door de beperkte dimensionering. Alhoewel vrachtverkeer door het centrum wordt geweerd, dient aan landbouwvoertuigen toch doorgang verleend te worden zonder schade te berokkenen. Ook dient de herinrichting van de Raadhuisstraat voortvarend en snel te worden opgepakt om het winkelklimaat op peil te houden. Het bouwverkeer voor de nog te realiseren bouwprojecten kan immers via de Scheldeweg en Onderstal worden bereikt. Verder wordt, alhoewel verkeersremmende maatregelen het aantal verkeersongevallen aanzienlijk hebben teruggebracht, enige terughoudendheid gevraagd met betrekking tot het aanbrengen van drempels. Drempels kunnen hinderlijk zijn voor hulpverleningsvoertuigen zoals ambulances en brandweer en verhogen de aanrijdtijden van de hulpdiensten.

De coalitiepartners hanteren op grond van de huidige financiële mogelijkheden het huidig kwaliteitsniveau voor het structurele onderhoud van de wegen maar willen wel bijzondere aandacht voor het zogenaamde klein of dagelijks onderhoud zoals het snel oplossen van plaatselijke oneffenheden en meer aandacht voor de begaanbaarheid van trottoirs voor minder valide inwoners. Terughoudendheid met het aanbrengen van drempels wordt, alhoewel deze mede een bijdrage hebben geleverd aan het terugbrengen van het aantal verkeersongevallen, nagestreefd. Het centrumgebied van Huijbergen en van Hoogerheide vraagt bijzondere aandacht.

2.2 Mobiliteit, openbaar vervoer, verkeersveiligheid en parkeren

De mobiliteit en de verkeersveiligheid is voor de verkeersdeelnemers gewaarborgd.

Bereikbaarheid, verkeersveiligheid, een kwalitatief goede infrastructuur en duurzame vormen van mobiliteit zijn de speerpunten van ons verkeers- en vervoersbeleid. In het kader van 'duurzaam veilig' zijn er in woonwijken 30 km-zones ingesteld met bijbehorende maatregelen die deze snelheid afdwingen. Doorgaande wegen wikkelen het verkeer snel en veilig af en kennen een 80, 60 of 50 km regime. Andere maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren zijn vrije fietsroutes, veilige fietsverbindingen en verkeersremmende maatregelen, verhoogde kruisingsvlakken, het beperken van het verkeer in de woongebieden, voetgangerszones in winkelstraten en strikte controle op naleving. De gemeente zorgt ervoor dat de kernen per fiets goed bereikbaar zijn en dat er een goede onderlinge verbinding van veilige fietsroutes is. Veilige fietsroutes, vooral van en naar scholen, hebben een hoge prioriteit. Een punt van zorg is een goede openbaar vervoersvoorziening in elke kern; de kernen Huijbergen en Woensdrecht met een geringer aantal inwoners en niet gelegen in de lijn Bergen op Zoom – Putte ervaren dat. Belangrijk is om met de vervoersbedrijven en met de provincie de noodzaak van een goede openbaar vervoer - voorziening te benadrukken en met de gesprekspartners in contact te blijven. Wij staan sceptisch tegenover het functioneren van het project Plusbus Woensdrecht en vragen ons af of we dit door moeten zetten. Bij zowel nieuwe woningbouwprojecten als bij herstructureringsprojecten in verouderde woonwijken dient vooral aandacht te worden geschonken aan het aanleggen van voldoende parkeergelegenheid.

De coalitiepartners willen een goede bereikbaarheid van alle kernen voor autoverkeer, fietsverkeer en openbaar vervoer. Wij staan sceptisch tegenover de werking en de resultaten van de Plusbus in de kern Woensdrecht en vragen ons af of hiervoor betere alternatieven zijn. Dit moet worden onderzocht. Wij willen een nieuw fietspadenplan opstellen en een onderzoek laten verrichten naar het verbeteren van de veiligheid van fietspaden door bijvoorbeeld het aanbrengen van verlichting. Bij zowel nieuwe woningbouwprojecten als bij herstructureringsprojecten in verouderde woonwijken dient vooral aandacht te worden geschonken aan het aanleggen van voldoende parkeergelegenheid.

2.3 Beheer watergangen

Een betere beheersing van het overtollig oppervlaktewater.

In samenspraak met het waterschap streven naar het bereiken van een goede, ecologische en chemische samenstelling van het oppervlaktewater in 2015. De watergangen zullen daarbij in het kader van natte ecologische verbindingzones een belangrijke rol gaan vervullen. Ook willen we onderzoeken in hoeverre een intensievere samenwerking met het waterschap op het gebied van het rioolbeheer tot kostenbesparing kan leiden.

Wij willen onderzoeken in hoeverre een intensievere samenwerking met het waterschap op het gebied van rioolbeheer tot kostenbesparing kan leiden.

3. WOENSDRECHT LEEFT

In Woensdrecht is het goed vertoeven en leven in een schone omgeving

3.1 Natuur en landschap / Toerisme en Recreatie

Een kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van Toerisme en Recreatie.

Een leefbaar landschap bevat verschillende elementen zoals werken, wonen en recreëren. Het landschap is in de loop van de tijd gevormd en de historie is hierin herkenbaar. De gemeente wil naar een evenwichtige en duurzame toekomst voor mens en natuur. Woensdrecht wil de identiteit van de Brabantse Wal versterken en meer bezoekers trekken waardoor de economische structuur wordt versterkt. In de vergadering van februari 2010 is het Toeristisch Recreatief Beleid vastgesteld. Er is een motie aangenomen om het aantal plaatsen bij mini-campings uit te breiden van 15 naar 25 en het aantal plaatsen bij midi-campings uit te breiden van 40 naar 50. Wij willen dit snel gerealiseerd zien.

Recreatie en toerisme zijn speerpunten binnen het gemeentelijke economische beleid. Deze sector is belangrijk voor de werkgelegenheid. Toeristische ondernemers hebben ambities en nemen het voortouw, de gemeente faciliteert waar mogelijk. De toerist heeft behoefte aan duidelijke informatie. Wij zullen in het toeristisch regionale platform (Regio VVV, gebiedscommissie en provincie) zorgen voor gemakkelijk bereikbare toeristisch-recreatieve informatie.

Door onderlinge samenwerking en afstemming dient een aantrekkelijk regionaal evenementenprogramma gerealiseerd te worden. Wij willen de sector faciliteren en stimuleren, waarbij we inzetten op innovatie en het verbinden van de bedrijven en hun activiteiten. Om te zorgen dat recreatie en toerisme zich binnen onze gemeente beter kan ontwikkelen, dienen er attractiepunten gerealiseerd te worden waarbij er niet alleen gekeken wordt naar goede fiets- en wandelroutes maar zeker ook naar niet-grootschalige verblijfsrecreatie. Het gebied Boudewijngroeve biedt daarvoor mogelijk potenties.

De coalitiepartners willen een snelle realisatie van de uitbreiding van de mini- en midicampings, een actieve rol in de regio op het gebied van toerisme en recreatie blijven vervullen en streven naar een daadwerkelijke invulling van het gebied Boudewijngroeve.

3.2 Afvalinzameling en verwijdering

Het bewuster omgaan met afval vanuit het principe “ de vervuiler betaalt.”

Wij willen een efficiënt functionerend systeem van afvalinzameling met een rechtvaardige verdeling van de kosten gebaseerd op de aanbieder van de hoeveelheid/het aantal keren afval. Daarbij streven wij naar het verminderen van de hoeveelheid aangeboden (rest)afval door een betere scheiding van het afval door inwoners. Het inzamelen van oud papier dient bij de verenigingen te blijven. Om te bereiken dat het scheidingsgedrag door de inwoners verbetert, is het nodig dat de inwoners zich bewust worden dat een betere scheiding leidt tot een vermindering van de totale

hoeveelheid restafval en dus een besparing in de uitgaven oplevert. Dit bewustwordingsproces wordt gestimuleerd met een proef. De proef vindt plaats in de periode van april tot en met december 2010 waarbij aan de hand van de resultaten van een viertal sorteeranalyses wordt berekend wat de gemiddelde afvalstoffenheffing zou zijn als Diftar zou zijn ingevoerd. Het komen tot een volledig kostendekkende afvalinzameling is daarbij uitgangspunt. Voorts is het van belang het zwerfafval terug te dringen, hierbij wordt gedacht aan het inzetten van personen die (structureel) buiten het arbeidsproces zijn geraakt en een beroep doen op een (gemeentelijke) voorziening. Nagegaan dient te worden of de containers in de zomermaanden frequenter kunnen worden geleidigd en wat hiervan de (financiële) consequenties zijn.

Na het houden van de proef zal het besluitvormingstraject met betrekking tot Diftar worden afgerond en willen we zo mogelijk lagere kosten voor afvalinzameling en verwijdering bereiken. Het inzamelen van oud papier dient bij de verenigingen te blijven. Nagegaan dient te worden of de afvalcontainers frequenter kunnen worden geleidigd en wat hiervan de (financiële) consequenties zijn.

3.3. Milieubeheer

Het creëren van tevreden inwoners over hun leefomgeving en lastenverlaging door energiebesparing

Woensdrecht is op korte afstand van het industriegebied van Antwerpen gelegen, daarnaast grenzen de kernen Huijbergen, Woensdrecht en Hoogerheide aan de vliegbasis. Vanuit het havengebied / industriegebied van Antwerpen wordt door de inwoners, met name van Ossendrecht, geluidhinder ervaren en van tijd tot tijd overlast van geuren.

De vliegbasis en het proefdraaien van vliegtuigmotoren levert soms binnen de eerder genoemde kernen tijdens deze activiteiten geluidhinder op. Het is daarom van belang dat periodiek gegevens worden verzameld over de luchtkwaliteit en de geluidsbelasting. Beseft wordt dat het niet altijd eenvoudig is de oorsprong / oorzaak van een verminderde luchtkwaliteit te achterhalen maar door meting kan een beter inzicht worden verkregen in de frequentie van het voorkomen ervan en mogelijk de (schadelijke) bestanddelen van de lucht worden vastgesteld. Geluidhinder kan tijdens het veroorzaken hiervan gelokaliseerd worden mits snel actie wordt genomen. Wij willen in voorkomende gevallen direct in contact treden met de veroorzakers en met de commissie COVM om tot aanvaardbare oplossingen te komen.

In 2010 is gestart met een aantal duurzame maatregelen. Voorlopig geen uitbreiding van het aantal maatregelen en alleen binnen de toegekende budgetten.

Wij willen door meting de geluidsoverlast in kaart brengen en met de veroorzakers daarvan en met de commissie COVM in overleg treden. Het nemen van duurzame maatregelen dient binnen de bestaande budgetten plaats te hebben.

3.4. Rioolbeheer

Een goed functionerend rioolstelsel zonder overlast van hemel, afval en grondwater.

In 2010 wordt het beleid inzake rioolbeheer geactualiseerd. Ook willen we onderzoeken in hoeverre een intensievere samenwerking met het waterschap op het gebied van het rioolbeheer tot kostenbesparing kan leiden. (ook onder 2.3 vermeld)

3.5 Beheer gemeentelijk groen

Een goed kwaliteitsniveau van het openbaar groen wordt nagestreefd.

Aandacht wordt gevraagd voor het op de gewenste kwaliteit brengen van het onderhoudsniveau conform het groenbeleidsplan met prioriteit voor het groen in woongebieden.

De kwaliteit van het openbaar groen verdient voortdurend aandacht

3.6. Gebouwenbeheer (en accommodaties)

Het goed onderhouden van en zorg dragen voor veilige, toegankelijke, energiezuinige en duurzame gebouwen.

In 2010 wordt het meerjarenonderhoudsplan gebouwen voor de periode 2010-2014 vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma 2010 is door vaststelling van de begroting in november 2009 voorzien. De relatief lage bezettingsgraad en daardoor de exploitatie van de multifunctionele centra in onze kernen baart ons zorgen, hierbij wordt ook de sporthal MFC Kloosterhof betrokken vanwege de beperkingen voor intensief gebruik. Wij streven in het kader van het behoud van deze voorzieningen naar een optimalisatie van de exploitatie.

Verder zijn de coalitiepartners van mening dat de gemeente dient te beschikken over actuele beheerprogramma's waardoor een beter inzicht wordt verkregen in de structurele kosten van onderhoud en mogelijk noodzakelijke investeringen. De lage bezettingsgraad en de exploitatie van de multifunctionele centra baart ons zorgen, eveneens de sporthal MFC Kloosterhof vanwege de beperkingen van het gebruik. Wij willen met betrekking tot alle MFC's nader onderzoek met als doel optimalisatie van de exploitatie

4. WOENSDRECHT WERKT

Iedereen participeert in de samenleving.

4.1. Sociale samenhang

Meer organisaties gaan duurzame samenwerking aan op het gebied van armoede.

Op 1 oktober 2009 is het nieuwe verruimde armoedebeleid in de gemeente Woensdrecht ingegaan. Daarmee wordt aan mensen uit kwetsbare groepen in onze gemeente een integraal armoedebeleid aangeboden. Dit armoedebeleid maakt het mogelijk om mee te doen in onze samenleving. Sociaal isolement wordt op deze manier voorkomen. Om het beleid integraal gelijk te stellen is de inkomensgrens voor iedere inwoner van de gemeente Woensdrecht vastgesteld op een netto inkomen tot 120%, van de voor hem/haar geldende bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag.

4.2 Maatschappelijke participatie

Door het uitvoeren van re-integratietaken, een goede regievoering en het opnemen van prestatieafspraken met reïntegratie- en inburgeringsbedrijven de uitstroom naar regulier werk verhogen.

Het doel van participatiebeleid is mensen makkelijker aan het werk te helpen en het vergroten van de maatschappelijke participatie. Dit wordt gerealiseerd door te komen tot een integrale benadering van de “klant” op het gebied van inburgering, volwasseneducatie en re-integratie in de arbeidsmarkt. Als gevolg van de economische crisis komt de uitstroom naar duurzaam werk onder druk te staan, hierdoor verdient de uitvoering van het participatiebeleid extra aandacht.

4.3 Voorkomen en bestrijden achterstanden

Het bij bewoners onder de aandacht brengen van de mogelijkheden dat inwoners met een minimum inkomen een bijdrage kunnen krijgen.

De coalitiepartners zijn van mening dat het eerder vastgesteld beleid vooralsnog dient te worden voortgezet.

5. WOENSDRECHT ZORGT

Iedereen telt en doet mee

5.1 Sociale samenhang

Het verhogen van de leefbaarheid in de kernen door toename van de sociale cohesie. De Brede Welzijnsinstelling kan daar een rol in vervullen. Een onderdeel wat hieraan ook een bijdrage kan leveren is het opstellen van Integrale Dorps Ontwikkelingsplannen.

Een goede leefbaarheid is een speerpunt van beleid in onze gemeente. De directe leefomgeving bepaalt in grote mate gevoelens van veiligheid, geluk en welzijn. Leefbaarheid vraagt een actieve inzet van bestuur én van burgers. De leefbaarheid in onze kernen wordt ondermeer bepaald door de veiligheid, een goede woonkwaliteit, een goed voorzieningenniveau, actieve verenigingen, een schone en groene publieke ruimte en goede sociale relaties tussen betrokken burgers. De eigen identiteit van kernen moet in dit verband behouden blijven en versterkt worden.

Het gemeenschapshuis is de centrale voorziening in een kern. Deze biedt faciliteiten voor ontmoeting en voor initiatieven van inwoners. Fysiek en sociaal isolement van mensen als gevolg van ontoereikende en moeilijk bereikbare voorzieningen moet worden voorkomen. Wij zetten ons in om de voorzieningen dicht bij de mensen te houden. De relatief lage bezettingsgraad baart ons wel zorgen. Multifunctioneel gebruik van de accommodaties is noodzakelijk en wordt zoveel mogelijk gestimuleerd en ondersteund. Dat geldt ook voor de sportaccommodaties. In de toekomst worden we mogelijk geconfronteerd met krimp van het aantal inwoners. Van belang is dat de gemeente daar tijdig op inspeelt en rekening houdt met het minimaliseren van de negatieve gevolgen daarvan. Wij willen voor alle kernen IDOP's opstellen en stellen, afhankelijk van de beschikbare middelen, een gefaseerde uitvoering voor waarbij tijdige en volledige communicatie naar de deelnemers erg belangrijk is.

De coalitiepartners zijn van mening dat het opstellen van de Integrale Dorpsontwikkelingsplannen (IDOP's) moet worden voortgezet. Voorts willen wij dat de uit de IDOP's voortvloeiende activiteiten snel worden opgepakt en hierover tijdig wordt gecommuniceerd zodat de partners hierin het vertrouwen niet verliezen.

5.2 Maatschappelijke participatie

De toename van de maatschappelijke participatie door inwoners met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen en jongeren bevorderen. De zelfredzaamheid van de inwoners stimuleren zodat inwoners zo lang mogelijk op een verantwoorde wijze in hun vertrouwde woon- en leefomgeving kunnen functioneren. Tevens het klimaat van vrijwilligers en mantelzorgers verbeteren.

Verenigingen blijven een fundament binnen de samenleving. Onze gemeente kent een rijk verenigingsleven dat draaiend wordt gehouden door veel vrijwilligers. Samen zorgen ze voor een divers aanbod aan activiteiten voor jong en oud. Zij maken het mogelijk dat anderen kunnen meedoen

aan onze gemeenschap, zich kunnen ontspannen en elkaar kunnen ontmoeten. Vrijwilligers zijn van groot belang voor de sociale cohesie, veiligheid en de leefbaarheid in onze kernen.

De motivatie van vrijwilligers om samen ergens voor te staan en om iets voor anderen te betekenen is van grote waarde. De inzet van vrijwilligers is niet vanzelfsprekend o.a. door de individualisering van de maatschappij. Daarom is het belangrijk de vrijwilligers met een maatschappelijk doel en vrijwilligers in de zorg, die zo dringend nodig zijn, te ondersteunen en te waarderen. Dit is een onderdeel van ons WMO-beleid. Onze aandacht gaat ook uit naar de realisering van zogenaamde jeugdhonken waarbij gedacht wordt aan de benutting van bestaande accommodaties en “professioneel ingerichte hangplekken”.

5.3 Voorkomen en bestrijden achterstanden

Zorgen voor een goede opvang voor burgers die dat nodig hebben.

5.4 Basisgezondheidszorg

De gezondheid van de inwoners en in het bijzonder van de risicogroepen jongeren, ouderen en sociaal kwetsbaren en zwakkeren verbeteren, beschermen en bewaken.

Het gezondheidsbeleid richt zich vooral op preventie, ondersteuning en voorlichting, waarbij we onze gemeentelijke regietaak invullen. Speerpunten zijn overgewicht en alcohol- en drugsgebruik bij jongeren, veilig vrijen, roken en pesten. Hierover zijn afspraken gemaakt met de GGD. Voorts willen wij onderzoek of in alle kernen onderzoek naar borstkanker kan plaatsvinden en wat hiervan de (financiële) consequenties zijn.

Het eerder vastgestelde beleid op het gebied van maatschappelijke participatie, voorkomen en bestrijden van achterstanden en de basisgezondheidszorg dient vooralsnog te worden voortgezet. Onze aandacht gaat ook uit naar de realisering van zogenaamde jeugdhonken. Onderzocht wordt of in alle kernen onderzoek naar borstkanker kan plaats vinden en wat hiervan de (financiële) consequenties zijn.

6. WOENSDRECHT ONTSPANT

Iedereen sportief en cultureel actief

6.1. Versterken publieksbereik

Zoveel mogelijk inwoners genieten van sport, kunst en cultuur

Sporten is gezond voor lichaam en geest. Het beleid dient gericht te zijn op het stimuleren en faciliteren van sport voor alle leeftijden. De gemeente voert regie op het gebied van sport en bewegen en streeft naar een sluitend sport- en beweegaanbod voor alle burgers. Onze sportverenigingen krijgen steeds meer een maatschappelijke taak. Zo spelen verenigingen een steeds grotere rol in het bevorderen van de participatie van mensen met beperkingen of mensen die eenzaam zijn en de bestrijding van overgewicht.

Daarnaast worden sportverenigingen benaderd voor het bieden van maatschappelijke stages en activiteiten voor de naschoolse opvang. Daarom moet sport betaalbaar en bereikbaar blijven, de subsidie voor de jeugdigen dient voortgezet te worden. In februari 2010 is de kadernota welzijn, cultuur en sport 2010-2013 vastgesteld. Met betrekking tot sport wordt aandacht gegeven aan de volgende speerpunten:

- haalbaarheidsonderzoek voor combinatiefunctionarissen ingevolge de Impuls brede scholen sport en cultuur
- haalbaarheidsonderzoek voor het opzetten van het Wielercentrum Woensdrecht
- versterken publieksbereik, aanbod en identiteit voor sport.

In onze gemeenten zien we veel amateurkunst, denk aan muziekverenigingen, zangkoren, toneelverenigingen, schilderkunst enzovoort. Dit geeft kleur aan de dorpsgemeenschappen.. Amateurkunst dient niet alleen als vrijetijdsbesteding maar in toenemende mate ook als dagbesteding binnen de zorg. Daarnaast is het belangrijk om kinderen al jong kennis te laten maken met kunst en cultuur. De nadruk moet (nog) meer komen te liggen op meedoen, niet alleen voor jongeren, maar ook voor senioren en mensen met een beperking. Bibliotheken hebben een culturele, informatieve, educatieve en een sociale functie. De diverse bibliotheekvoorzieningen in onze kernen maken deel uit van regionale basisbibliotheek.

6.2. Versterken aanbod

Voldoende gevarieerd aanbod op gebied van cultuur en sport met florerende verenigingen

Onze gemeente kent al jaren een gevarieerd aanbod van cultuur- en sportactiviteiten. Voor de toekomst (langere termijn) kan het wenselijk of nodig zijn dat verenigingen fuseren om zo te komen tot versterking van het bestuurlijk en innovatief vermogen. De demografische ontwikkeling zal een verminderde aangroei van jonge leden in verenigingen hebben. In de toekomst kan het noodzakelijk zijn een accommodatiebeleid te ontwikkelen dat hierop inspeelt en tevens als investeringskader dient. Wij gaan hierbij wel uit van vrijwillige medewerking.

6.3. Woensdrechtse identiteit

Schatten uit het verleden (archeologische waardevolle objecten) duurzaam in stand houden

We hebben enkele musea en een tweetal heemkundekringen binnen onze gemeentegrenzen die van grote waarde zijn voor het behoud van waardevolle objecten. Verder bezit een deel van de zogenaamde Boudewijngroeve een aardkundig profiel dat meegenomen wordt bij de ontwikkeling van een integraal plan voor dit gebied.

Met betrekking tot sport wordt aandacht gegeven aan de volgende speerpunten:

- haalbaarheidsonderzoek voor combinatiefunctionarissen ingevolge de Impuls brede scholen sport en cultuur
- haalbaarheidsonderzoek voor het opzetten van het Wielercentrum Woensdrecht
- versterken publieksbereik, aanbod en identiteit voor sport.

De verstrekking van subsidie voor jeugdige deelnemers dient te worden voortgezet.

Verder streven wij naar het behoud van onze waardevolle objecten in zijn diverse verschijningsvormen.

7. WOENS DreCHT LEERT

Een leven lang leren

7.1. Talent ontwikkelen door onderwijs

Ontplooiing van ieder individu zoveel mogelijk waarborgen. Aanbieden van voldoende kwalitatief en goed onderwijs

7.2. Maatschappelijke participatie door onderwijs

Streven naar meer jongeren met een startkwalificatie en/of baan. Zorg dragen dat zoveel mogelijk burgers, met name jongeren, voldoende toegerust zijn om duurzaam te participeren op de arbeidsmarkt en in de maatschappij waardoor uitval wordt voorkomen

7.3. Integraal onderwijs- en accommodatiebeleid

Het optimaliseren van integraal onderwijsaccommodatiebeleid waarbij de scholen bijdragen aan de sociale samenhang door een samenwerkingsverband brede school.

De coalitiepartners zijn van mening dat het Brede Schoolconcept in alle kernen vorm dient te worden gegeven en streven een snelle realisering van de VMBO school in Ossendrecht na.

8. WOENSDRECHT VEILIG

8.1. Rampenbestrijding

De gemeentelijke organisatie is voorbereid op haar taak met betrekking tot de rampenbestrijding en werkt nauw samen met externe partners in het kader van de rampenbestrijding.

Woensdrecht is verantwoordelijk voor de bestrijding van rampen op haar grondgebied en draagt er zorg voor om de oorzaken en gevolgen van dergelijke risico's te verkleinen. Dat gebeurt door het opstellen van een gemeentelijk rampenplan, rampenbestrijdingsplannen en door inzet van hulpverleners en bescherming te bieden bij een ramp. Oefeningen daarvoor moeten, ook in rustige tijden, worden gepland en gehouden.

8.2. Openbare orde en veiligheid

Er wordt ingezet op afname van de drugsproblematiek in Woensdrecht. Streven naar veilige schoolroutes voor de jeugd.

Om het jaar wordt ten behoeve van de afstemming van de inzet welke door gemeente, Openbaar Ministerie, politie, brandweer en andere organisaties op het gebied van veiligheid in onze gemeente een zogenaamd veiligheidsplan vastgesteld. Hierin worden doelstellingen en middelen vastgelegd, afgestemd en weergegeven die elk van de organisaties zullen inzetten om de veiligheid in onze gemeente te bevorderen en te verbeteren. Veiligheid onderweg van en naar school is van groot belang voor de jeugd uit onze gemeente. In samenwerking met de (middelbare) scholen, ouderraden en de politie is het project 'VEILIG HONK' langs de belangrijke (school-)fietsroutes van en naar Bergen op Zoom ingevoerd. De coalitiepartners overwegen het instellen van buurtpreventieteams en dit in samenwerking met de politie als pilot op te pakken.

8.3. Beleidszaken over openbare orde en veiligheid

Gevolgen van grensoverschrijdende rampen dienen adequaat te worden bestreden. De exploitatie van horecagelegenheden dient op een manier plaats te vinden waarbij vermaak en leefbaarheid gecombineerd kunnen worden.

Woensdrecht bereidt zich gezamenlijk met de hulpverlenende diensten uit Antwerpen en de Provincies Antwerpen en Noord-Brabant, alsmede de Veiligheidsregio Midden en West Brabant voor op mogelijke incidenten of rampen met effecten in of voor onze gemeente. Daarnaast stelt het Besluit rampbestrijding luchtvaartterreinen een verplichting tot het hebben van een rampenbestrijdingsplan voor een in de gemeente gelegen vliegbasis. Hiertoe is een rampenbestrijdingsplan voor de vliegbasis Woensdrecht opgesteld. Ook ten behoeve van de kernenergiecentrales Doel, gelegen net over de grens in België is, gelet op de risico's in overleg met de omliggende gemeenten in Zeeland en Noord Brabant, de exploitant van de kernenergiecentrales en de autoriteiten in België, een rampenbestrijdingsplan opgesteld.

8.4. Brandweer

Zorg dragen voor een efficiënte bestrijding en het voorkomen van incidenten.

Met ingang van 1 januari 2010 neemt onze gemeente deel aan de regionalisering van de brandweer in de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant inclusief de lokale brandweezorg. Alhoewel de brandweer op afstand is komen te staan wordt wel bijzondere aandacht gevraagd voor de brandweervrijwilligers, van belang is dat zij door de schaalvergroting niet hun motivatie verliezen.

8.5. Handhaving

Zorg dragen voor het naleven van regels en de inwoners het gevoel geven van rechtvaardigheid

Handhaving van beleid en het nakomen van afspraken dragen bij aan een gevoel van rechtvaardigheid en bevorderen het welbevinden van onze inwoners. Wij vinden dat vastgestelde regels controleerbaar en goed te handhaven moeten zijn via een realistisch en consequent handhavingsbeleid. Gedogen leidt tot rechtsongelijkheid en irritatie. Het beleid is vastgesteld in het Handhavingsbeleid 2009-2012.

De coalitiepartners zijn van mening dat de aandacht voor mogelijke rampen niet mag verminderen en dat oefeningen daarvoor structureel moeten worden gepland en gehouden. Wij overwegen het instellen van buurtpreventieteams en dit in samenwerking met de politie als pilot op te pakken. Verder hanteren wij het nulbeleid voor drugs en speelautomatenhallen. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor de brandweervrijwilligers die door de regionalisering in hun beleving gevoelsmatig op afstand zijn komen te staan. In het kader van rechtvaardigheid dient vastgesteld beleid te worden gehandhaafd en dient gedogen een uitzondering te zijn.

9. WOENS DreCHT BESTUURT

De burger centraal

9.1. Dienstverlenende overheid

Bevorderen van de bereikbaarheid van de gemeente voor haar inwoners en een vereenvoudiging van procedures.

Voor de coalitiepartners is uitgangspunt dat zowel de raad als het college de burger zoveel mogelijk centraal stelt bij de beleidsvorming en het bestuur van de gemeente. De raad en het college dienen op democratische en controleerbare wijze gestalte te geven aan de ontwikkeling en uitvoering van beleid en aan de uitvoering van de aan de gemeente toebedeelde wettelijke taken. Daarnaast willen we minder regels en een vraaggerichte organisatie. Door burgers bij beleidsvoorbereiding en uitvoering te betrekken kan de gemeente nog beter aansluiten bij de wensen van de inwoners.

Het burgeronderzoek 2009 is kritisch over de wijze waarop de gemeente burgerparticipatie tot nu toe invult en beveelt o.a. het college aan hier meer aandacht aan te besteden. Het is belangrijk duidelijkheid te scheppen over de rol die dorpsplatforms op korte en langere termijn hebben bij besluitvorming en uitvoering zodat samenwerking verbetert en verwachtingen goed kunnen worden gemanaged. Eerder is vastgesteld dat iedere kern in onze gemeente over een *IDOP* (integraal dorpsontwikkelingsplan) moet beschikken. Het IDOP Huijbergen is klaar, het IDOP Ossendrecht is gestart. De IDOP's voor Hoogerheide, Woensdrecht en Putte moeten in deze raadsperiode worden gemaakt. Ook hierbij moeten verwachtingen goed worden afgestemd.

Rijksoverheid, Provincie en VNG hebben op basis van de visie Jorritsma de ontwikkeling voor *dienstverlening aan de burgers* vastgelegd. Dat is niet vrijblijvend. In 2015 zijn de gemeenten het eerste overheidsloket. Dit betekent dat de burger op 80% van zijn vragen over de overheid via de gemeente direct antwoord krijgt 24 uur, 7 dagen per week, 365 dagen via 4 kanalen (telefoon, brief, loket en e-mail/website). Dit is een meerjarige operatie die aansluiting met andere diensten vereist, die regionale afstemming en samenwerking als voorwaarde kent, die raakt in de genen van onze contacten met de burgers. Om dit project goed te realiseren dienen we de ontwikkeling tot eerste overheidsloket programmatisch aan te pakken. Het *programma Antwoord*© is daarbij leidraad. De coalitiepartners willen een onderzoek naar de zaterdagmorgenopenstelling.

Wij vinden dat de raad en het college op een democratische en controleerbare wijze gestalte dienen te geven aan de ontwikkeling en uitvoering van beleid en aan de uitvoering van de aan de gemeente toebedeelde wettelijke taken. Ook is het belangrijk duidelijkheid te scheppen over de rol die dorpsplatforms op korte en langere termijn hebben bij besluitvorming en uitvoering zodat de samenwerking verbetert en verwachtingen goed kunnen worden gemanaged.

De coalitiepartners verwachten dat de nieuwe organisatie een pro-actieve rol gaat vervullen bij het centraal stellen van de burger, dit zijn immers ook hun klanten voor wie zij mede zijn aangesteld. Wij zijn op grond van eigen bevindingen, hetgeen bevestigd wordt door de resultaten van het burgeronderzoek, van mening dat de dienstverlening kan worden verbeterd en willen dat het nieuwe college dat op een goede wijze aanpakt. Vooral de afwikkeling van brieven die onze inwoners aan het gemeentebestuur zenden verdient extra aandacht. Wij hopen dat het onlangs nieuw ingevoerde postafhandelingsstelsel en de onlangs ingevoerde Wet dwangsommen daaraan kunnen bijdragen. De coalitiepartners willen een onderzoek naar de zaterdagmorgenopenstelling. Met betrekking tot de ontwikkeling van de dienstverlening op basis van de visie Jorritsma moeten wij wel beseffen dat deze ambitieuze plannen gemaakt zijn in een periode toen alles nog kon. Gezien de verwachte mindere uitkering uit het gemeentefonds moet hier wellicht een pas op de plaats gemaakt worden.

9.2. Samenwerkende overheid

Versterken van de positie van Woensdrecht binnen de regio, met name in de West Brabantse Vergadering

Samenwerken met andere gemeenten en andere overheden zien wij als kansrijk maar ook noodzakelijk. Samen zijn (schaal)voordelen te behalen en de Provincie en de Rijksoverheid bepalen dat het uitvoeren van sommige taken alleen in gezamenlijkheid kan/mag. Denk daarbij aan de veiligheidsregio's, regionale uitvoeringsdiensten etc. Samenwerken biedt kansen maar vraagt ook inspanningen. Ook gemeenten met de omvang van Woensdrecht moeten zich positioneren in de samenwerking. Woensdrecht werkt samen in De West Brabantse Vergadering; zij ontwikkelt de samenwerking op gebied van belastingen, sociale zaken, dienstverlening en ICT verder. Maar ook in gemeenschappelijke regelingen, organisaties als VVV, Aviolanda, het streekhuis etc. zoekt zij anderen op in effectieve en efficiënte samenwerking.

Met betrekking tot de samenwerking en het versterken van de positie van Woensdrecht in de regio zijn onze bevindingen weergegeven in het begin van dit programma-akkoord. Wel beseffen wij dat meer aandacht besteed moet worden aan de vertegenwoordiging van onze bestuursorganen in de samenwerkingsverbanden door bijeenkomsten, vergaderingen enz. actief bij te wonen door meerdere leden.

De inkomsten van de gemeente

De verwachting is dat naast de € 3,0 miljoen aan te genereren middelen voor de jaren 2010-2013 (verwerkt in de begroting 2010) nog eens een bedrag van € 3,0 miljoen aan middelen gegenereerd moet worden door bezuinigingen van het Rijk. Een bedrag van € 6,0 miljoen aan middelen genereren op een begrotingstotaal van € 42,0 miljoen is een enorme opgave. Vanuit een **fundamentele takendiscussie** zullen keuzes gemaakt worden, welke taken wij als gemeente wel of niet of in mindere mate willen uitvoeren én hoe **aanvullende middelen te genereren**. Daarbij komt dat de omvang van de *onderhoudsfondsen* momenteel te laag is in relatie tot de op termijn in totaliteit benodigde middelen. Dit vraagt een uitdaging van de raad en van het college dat ondersteund wordt door de ambtelijke organisatie. Onderhoudsfondsen zijn er om grote fluctuaties in

de middelen, benodigd voor groot onderhoud, te egaliseren over de jaren heen. De coalitiepartners hebben aangegeven dat zij voor de burgers en bedrijven geen lastenverhoging willen.

Risicomangement is één van de thema's binnen *kwaliteitszorg* dat vanaf het 3e kwartaal 2010 structureel moet worden ontwikkeld. In de jaarrekening 2010 is in de paragraaf weerstandsvermogen een eerste aanzet gemaakt een beeld te geven van de aanwezige risico's met een bijbehorende vertaling in de financiële consequenties. Daaruit blijkt dat de reservepositie van de gemeente Woensdrecht op dit moment ruim voldoende is, maar dat zij binnen de exploitatie geen financiële tegenvallers kan opvangen (uit het Testimonium 2010).

De coalitiepartners zijn van mening dat een solide financieel beleid moet worden gevoerd waarbij zij geen lastenverhoging voor de burgers en bedrijven willen. Er zal daarom op korte termijn op de verwachte mindere uitkering uit het gemeentefonds moeten worden ingespeeld waarbij een kerntakendiscussie onvermijdelijk is.

Tot slot.

Wij vertrouwen erop dat het Programma-akkoord “ **SAMEN OP KOERS** “ dat gebaseerd is op de indeling van de nieuwe programmabegroting onze coalitie de komende raadsperiode 2010 – 2014 de nodige inspiratie zal geven om de dienstverlening voor onze inwoners te verbeteren, de economische structuur voor bedrijven te versterken, de geprognoseerde krimp te reduceren door de ontwikkelingen bij Aviolanda en een solide financieel beleid te voeren waardoor de lasten voor onze burgers en bedrijven niet behoeven te worden verhoogd.

Hoogerheide, 19 maart 2010

Algemeen Belang Zuidwesthoek

C. Bosman
(voorzitter ABZ)

V.L.J. Huijgens
(fractievoorzitter ABZ)

Christen Democratisch Appèl

W.J. van den Eijnden
(voorzitter CDA)

A. P.H. van Agtmaal
(fractievoorzitter CDA)

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

W. Damme
(voorzitter VVD)

E.J.M. Bolders
(fractievoorzitter VVD)

INHOUD

INLEIDING	2
ONZE AMBITIE	3
1. Woensdrecht ontwikkelt	5
1.1. Ruimtelijke visie en ontwikkeling	5
1.2. Wonen	5
1.3. Duurzame gebiedsontwikkeling Aviolanda	7
1.4. Economische structuurversterking	7
2. Woensdrecht bereikbaar	9
2.1. Wegbeheer	9
2.2. Mobiliteit, openbaar vervoer, verkeersveiligheid en parkeren	10
2.3. Beheer watergangen	10
3. Woensdrecht leeft	11
3.1. Natuur en landschap / Toerisme en recreatie	11
3.2. Afvalinzameling en verwijdering	11
3.3. Milieubeheer	12
3.4. Rioolbeheer	13
3.5. Beheer gemeentelijk groen	13
3.6. Gebouwenbeheer (en accommodaties)	13
4. Woensdrecht werkt	14
4.1. Sociale samenhang	14
4.2. Maatschappelijke participatie	14
4.3. Voorkomen en bestrijden achterstanden	14
5. Woensdrecht zorgt	15
5.1. Sociale samenhang	15
5.2. Maatschappelijke participatie	15
5.3. Voorkomen en bestrijden van achterstanden	16
5.4. Basisgezondheidszorg	16

6. Woensdrecht ontspant	17
6.1. Versterken publieksbereik	17
6.2. Versterken aanbod	17
6.3. Woensdrechtse identiteit	18
7. Woensdrecht leert	19
7.1. Talent ontwikkelen door onderwijs	19
7.2. Maatschappelijke participatie door onderwijs	19
7.3. Integraal onderwijs- en accommodatiebeleid	19
8. Woensdrecht veilig	20
8.1. Rampenbestrijding	20
8.2. Openbare orde en veiligheid	20
8.3. Beleidszaken over openbare orde en veiligheid	20
8.4. Brandweer	21
8.5. Handhaving	21
9. Woensdrecht bestuurt	22
9.1. Dienstverlenende overheid	22
9.2. Samenwerkende overheid	23
De inkomsten van de gemeente	23
Tot slot	25